

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobce: L. R.**, zastoupen Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2005, č. j. OAM - 1142/VL - 07 - 04 - 2005, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 9. 2006, č. j. 65 Az 243/2005 - 19,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 11. 7. 2005, č. j. OAM - 1142/VL - 07 - 04 - 2005, jímž nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako nedůvodná zamítnuta. Dále bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. Krajský soud ve svém rozhodnutí mj. konstatoval, že rozhodnutí žalovaného je vydáno v souladu se zákonem, neboť stěžovatel nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu a rovněž se mu nepodařilo prokázat, že negativní postoj jeho příbuzných k projevům křesťanství je součástí státní politiky země původu, případně že jde o činnost podporovanou státem nebo státem vědomě vyvolávanou.

Stěžovatel proti výše uvedenému rozhodnutí krajského soudu v kasační stížnosti namítá, že dle jeho názoru splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a to z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování kvůli křesťanskému náboženství, ke kterému podle jeho slov přestoupil. Stěžovatel dále namítá, že splňuje také podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, jelikož vzájemné odloučení od jeho manželky a syna, se kterými žije v České republice, by pro ně znamenalo velký citový otřes. Stěžovatel rovněž vznesl námitku proti posouzení podmínek překážky vycestování

dle § 91 zákona o azylu na základě zprávy Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 106857/2000 - LP, kterou označil za příliš starého data, tedy neodpovídající aktuálnímu stavu v zemi původu stěžovatele.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že v ní stěžovatel uplatňuje důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a namítá nezákonnost rozsudku krajského soudu z důvodu nesprávného posouzení právní otázky a dále vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnosti kasační stížnosti se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. Konkrétně namítá, že mu žalovaný měl azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu udělit,

neboť stěžovatel má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve své domovské zemi. Stěžovatel jako důvod žádosti o udělení azylu uvedl, že se nemůže vrátit se svou rodinou do Alžírsko, neboť manželka je Ukrajinka - Evropanka a tak jako on vyznává křesťanské náboženství. Stěžovatel přestoupil v České republice, kde pobývá s krátkými přestávkami již od roku 1998, na křesťanskou víru, což jeho rodina a okolí po návratu do Alžírsko (v roce 2004 na jeden měsíc) neakceptovala, byl zbit a bylo mu vyhrožováno ze strany příbuzných zabitím. Stěžovatel v průběhu řízení potvrdil, že žádné problémy se státními orgány, policií nebo soudy v zemi původu neměl.

V tomto směru je třeba poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož za „pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí, nikoliv takové negativní jevy, které státní orgány cíleně potírají a čelí jim“. Na stěžovatele byl činěn nátlak ze strany rodiny a příbuzných, nikoliv ze strany státních orgánů a nelze hovořit ani o tom, že by státní orgány nečelily trestné činnosti spáchané na stěžovateli, jelikož se na ně stěžovatel vůbec neobrátil a nehledal u nich pomoc. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2004, č. j. 2 Azs 15/2004 - 72, nelze neshody stěžovatele s příbuznými z náboženských důvodů, o kterých státní úřady vůbec nevěděly, považovat za pronásledování ve smyslu § 2 zákona o azylu. Z tohoto důvodu proto krajský soud nepochybil, pokud dospěl k závěru, že u stěžovatele nebyly dány důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu.

Ze spisu dále vyplývá, že stěžovatel pobýval na území České republiky již od roku 1998 jako obchodník na podnikatelské vízum, jehož platnost uplynula koncem roku 2004. Protože byl v České republice odsouzen k podmíněnému trestu, nebylo mu vízum k dalšímu pobytu prodlouženo. V červnu 2005 obdržel výjezdní vízum a poté dne 23. 6. 2005 podal žádost o udělení azylu. Takové pohnutky vedoucí k podání žádosti o udělení azylu nelze podřadit zákonným důvodům pro udělení azylu. Institut azylu je výjimečný, konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem a k prosté legalizaci pobytu na území České republiky není určen. Stěžovatel měl možnost využít jiných právních institutů, které slouží k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, zejména těch, které nabízí zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. K výše uvedenému je možné dále poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2005, sp. zn. 3 Azs 119/2004: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi nepocítoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele je součástí zjišťování skutečného stavu věci.“

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že se jak žalovaný, tak i krajský soud nedostatečně zabývali podmínkami pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu, kdy lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Stěžovatel jako humanitární důvod uvádí skutečnost, že uzavřel v České republice dne 14. 1. 2003 manželství s paní O. R., žije s ní ve společné domácnosti, má s ní nezletilého syna o kterého se společně starají a vzájemné odloučení by pro ně znamenalo hluboký citový otřes. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48 lze azyl

z humanitárních důvodů udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou uvážení správního orgánu“. Také v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výchyty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout.“ Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu patří zejména zvláště těžké zdravotní postižení či nemoc, a je udělován také osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať již způsobenou lidskými či přírodními faktory. Krajský soud za existence výše uvedené judikatury a dostatku skutkových podkladů právem dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je v souladu se zákonem.

Stěžovatel se též domnívá, že jak žalovaný, tak i krajský soud nesprávně posoudili věc po právní stránce, neboť nevzali v potaz v otázce udělení humanitárního azylu příslušná ustanovení Úmluvy o právech dítěte ze dne 20. 11. 1989, kterou je Česká republika vázána. Stěžovatel tvrdí, že by v případě neudělení azylu došlo k porušení uvedené Úmluvy a to proto, že by stěžovatel byl nucen vycestovat z území České republiky bez svého syna. I k tomuto je nutné uvést, že se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře se již toutéž problematikou v obdobném případě zabýval, zejména v rozsudku ze dne 31. 1. 2006, č. j. 5 Azs 19/2005 - 98, dostupném na www.nssoud.cz, kde je konstatováno, že skutkový příběh žalobce, který podání žádosti o azyl předcházela, není příběhem uprchlíka ve smyslu mezinárodního azylového práva, tj. toho, kdo žádá ochranu jako oběť pronásledování a kdo je takové ochrany hoden. A není jím ani příběh jeho manželky a dítěte. Ti rovněž nejsou, tak jak jejich situaci vylíčil žalobce, uprchlíky ve smyslu mezinárodního azylového práva. Nejvyšší správní soud má za to, že v daném případě nedošlo k porušení uvedených článků mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Stěžovateli, ani jeho rodině, nic nebrání tomu, aby odcestovali a společně žili v zemi původu stěžovatele nebo jeho manželky. Negativní postoj alžírské rodiny stěžovatele ke křesťanství, k němuž se stěžovatel s rodinou hlásí, není dostatečným důvodem pro udělení azylu, ani pro uplatnění překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu.

K námitce stěžovatele týkající se nesprávného posouzení podmínek pro uplatnění překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu, spočívajícím v neaktuálnosti zprávy Ministerstva zahraničních věcí, č. j. 106857/2000-LP za rok 2000 o stavu v zemi původu stěžovatele lze uvést jen to, že nebyla uplatněna v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného před krajským soudem a proto je tato námitka v kasační stížnosti dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

